

Open Monumentendag Rotterdam maakt het koloniale en slavernijverleden van de stad zichtbaar

Monumenten lenen zich goed voor het vertellen en doorgeven van verhalen over de geschiedenis, de stad en haar inwoners. Die kans én het grote Rotterdamse onderzoek naar het koloniale en slavernijverleden van de stad greep het team van Open Monumentendag Rotterdam aan om de sporen van het koloniale en slavernijverleden in de stad zichtbaar te maken.

Nieuwe routes leiden langs Rotterdams verleden

Rotterdam staat bekend als een stad van vernieuwing, waardoor veel Rotterdammers hun eigen stad niet associëren met monumenten. Daar brengt het team achter Open Monumentendag Rotterdam graag verandering in. Door op een eigen manier invulling te geven aan het landelijke thema, willen Anouk Estourgie en Priscilla de Putter tijdens het jaarlijkse evenement steeds het verleden verbinden aan het heden. Dit jaar staat daarbij het koloniale en slavernijverleden van Rotterdam centraal. Het landelijke thema van 2021 'Mijn monument is jouw monument', richt zich op inclusiviteit. Estourgie: "Wij vertellen dat naar plekken die samenhangen met het koloniale en slavernijverleden van Rotterdam. Maar liefst één op de acht Rotterdammers heeft een directe link met het koloniale en slavernijverleden, maar veel Rotterdammers weten dat niet. In opdracht van de gemeente Rotterdam is er daarom uitgebreid onderzoek naar dit verleden gedaan. Daaruit blijkt dat er - ondanks het bombardement op de stad - wel degelijk nog sporen van dit verleden aanwezig zijn. Een aantal van die sporen hebben wij opgenomen in de nieuwe route 'Kolonialisme en Slavernij'."

De vier wandel- en fietsroutes die vorig jaar - mede vanwege corona - werden ontwikkeld, bleken een gouden greep en kregen daarom een vervolg, met [drie nieuwe routes](#). Daarnaast openen meer dan vijftig monumenten door de hele stad de deuren en zijn er diverse activiteiten te reserveren. Naast immer populaire panden als Huis Sonneveld, Van Nellefabriek, het Stadhuis Rotterdam en het Justus van Effenblok, kunnen ook nieuwkomers als Villa van Waning, het Batavierhuis, het Veerhuis en Fenixloods II op veel aandacht rekenen. De, vanwege corona besloten, opening vindt dit jaar op 10 september plaats bij het Veerhuis, vanaf waar met een monumentaal RDM-stoomschip langs het Slavernijmonument Rotterdam aan de Lloydkade wordt gevaren.

Persoonlijke perspectieven bij monumentale plekken

Ook met portretten, verhalen en programmering wil Open Monumentendag Rotterdam een brug slaan tussen het onderzoek, de monumenten, de stad en de Rotterdammers. Estourgie: "Sinds 2019 vertellen we in de rubriek 'Mens & Monument' over Rotterdammers en hun speciale band met of herinnering aan een Rotterdams monument." Aansluitend bij het thema zijn dit jaar vijf Rotterdammers geportretteerd. Allemaal vertellen zij vanuit hun eigen perspectief over monumentale plekken in de stad en de persoonlijke betekenis daarvan. Zo vertelt basisschoolleerling [Aïsha](#) over het Turkse slaapliedje dat ze, onder begeleiding van beiaardier Richard de Waardt, zong in de toren van de Laurenskerk. Voormalig raadslid [Peggy Wijntuin](#) vertelt over haar betrokkenheid én het belang van Slavernijmonument Rotterdam. Bewoner [Anja Berkelaar](#) deelt 'haar' Koopmanshuis, en diens bijzondere historie en interieur, het liefst met zoveel mogelijk mensen. Cultuurwetenschapper en danser [Nyanga Weder](#) eert haar voorouders door de banya te dansen op het dak van De Nieuwe Boompjes. Tot slot vertelt [Albertine Duin-Van Lynden](#) - bekend van de podcastserie 'De plantage van onze voorouders' - op de kade voor het Wereldmuseum hoe haar beeld van het Rotterdamse slavernijverleden veranderde door onder andere haar bezoek aan Paramaribo.

Samenwerking Open Monumentendag Paramaribo

Het koloniale en slavernijverleden van Rotterdam speelde zich voor een groot deel buiten Rotterdam af. Om dit inzichtelijk te maken, werkt Open Monumentendag Rotterdam dit jaar samen met het collega-evenement in Paramaribo. Twee video's - geproduceerd in samenwerking met OPEN Rotterdam - schenken aandacht aan enerzijds de route 'Kolonialisme en Slavernij' in Rotterdam en anderzijds de route die in Paramaribo werd afgelegd voordat de handelswaren aankwamen in de Rotterdamse havens. De video's zijn in de eerste week van september te zien via OPEN Rotterdam.

De Rotterdamse aanpak uitgelicht

Sinds 2019 heeft het huidige team achter Open Monumentendag Rotterdam als uitgesproken doel om voor verbreding op alle vlakken te zorgen, door een bredere doelgroep aan de spreken en door de stad in de breedte te belichten. In 2020 gebeurde dat bijvoorbeeld door met tours de veelal onbekende en onderbelichte monumentale panden en plekken van Rotterdam-Zuid in de spotlights te zetten. Dit jaar door te een relatief onbekende en onderbelichte geschiedenis van de stad uit te lichten. Zo tonen we dat er achter die monumentale facades verhalen schuilen die ook vandaag de dag voor velen relevant én interessant zijn. Die 'Rotterdamse aanpak' valt landelijk op: tijdens de aftrap van Open Monumentendag, op 9 september in Weert, is OMD Rotterdam uitgenodigd. Hier zullen projectleider Anouk Estourgie en bestuurslid Gerold Kort deze aanpak toelichten in het bijzijn van o.a. Pieter van Vollenhoven.

Wat kan je verder verwachten van OMD Rotterdam 2021?

Naast de route over het koloniale en slavernijverleden zijn er nog andere mooie routes ontwikkeld, zoals de Kinderoute door het Stadscentrum en route 'De Schie keer drie'. In het weekend van 11 en 12 september zijn ze te volgen met gids, maar ook te downloaden voor iedereen om het hele jaar door zelf op pad te gaan. Online is een overzicht te zien van [alle deelnemende panden](#) en een actueel overzicht van de [te reserveren activiteiten](#).

Noot voor de redactie:

Wil je meer informatie of (high res) beelden ontvangen? Neem dan contact op met Priscilla de Putter via priscilla@omdrotterdam.nl of 0648466317.